

Murska Straža

Glasilo obmejnih Slovencev.

Uredništvo in upravnništvo v Gornji Radgoni,
Spodnji Griz št. 7, I. nadstr. I. Telefon št. 7.
Rokopisi se ne vračajo.

Izhaja vsak petek zjutraj in stane s poštnino
vred za celo leto 48 K, za pol leta 24 K, za
četrt leta 12 K. Posamezna številka stane 1 K.

Inserati: Ena šeststolpna petitvrsta (prostor
3 mm visok in 45 mm širok) K 1.50. Pri večkratni
objavi primeren popust.

Socijalizem.

Socijalizem je velevažno vprašanje; ž njim
treba ljudstvo prej ali slej dodobra seznaniti;
kajti vse, kar se suče okrog nas je v najtesnejši
zvezi z socijalizmom. O bistvu socijalizma bo
treba še podrobno govoriti, danes si oglejmo
socijalizem kakor je danes v dobi po svetovni
vojni, ki je razgnetila vse duhove.

V sedanjem času se mnogo govori o soci-
jalizmu, socijalnih organizacijah in programih.
Kakor pa ni bil socijalizem v predvojnem času
kos samemu sebi, temanj more biti to danes.
Če natančno zasledujemo pokret socijalizma v
današnji dobi, pridemo na to, da socijalizem
sedanje dobe ni zmožen najti prave poti iz kaosa
po svetovni moritvi. Od nekdaj si je socijalizem
postavil veliko nalogo kot postavitelj in vzdr-
ževatelj miru in to vzlasti pred vojno; prišla
je vojna, socijalizem je bil brez moči in danes
si je postavil isto nalogo, pa ne more vrniti
človeštvu pravega idealnega miru.

Nauki Marksa in Engelsa so si zapisali
lastno zgodovino; vendar so se sanje o zlati
dobi miru razblinile v ognju krvave dobe po
vojni. Ostale so le sledovi in razvaline in na
teh razvalinah, katerih socijalizem ni mogel za-
brantiti, katere je kljub visokodonečim kongresnim
sklepom le še kopičil; na teh razvalinah se je
moderni socijalizem takorekoč razsul. Vsi pojavi,
katerim smo bili zgodovinski svedoki, niso nič
drugega (akoravno zavzemajo tuptam grozne
oblike) kakor sunkoviti poizkusi vstajanja k
novemu življenju.

Socijalisti celega sveta so dali o tej trditvi
sijajen vzgled. Predvojna kompaktna masa inter-
nacionalcev se je nekako razpršila v meglo
rdečega prahu in iz te mešanice je nastalo
nebroj strank in stranic, ki vse nosijo bleščeči
naslov socijalizma, a izključujejo druga drugo,
se psujejo med seboj ter si očitajo najrazličnejša
izdajstva in umazanosti. Tako je na Ruskem,
tako v Nemčiji, na Francoskem, pri nas, soci-

jalisti so na vladi in proti vladi so istočasno
socijalisti z drugimi priimki. Po celem svetu se
obdelujejo socijalisti med seboj z najpodlejšimi
sredstvi, katere si zamore izmisliti politika. Ta
boj je zadobil danes tako obliko kot svojedobni
boj med buržuazijo in — sodrugi.

Vse to je, kakor rečeno iskanje novi poti.
Isto je s stvarjanjem internacionale (menda jih
imamo že tri), morda jih bomo v doglednem
času imeli še več in socijalizem še ni našel
prave poti, ki bi bila enotna in ki bi vodila k
enemu cilju.

Mnogo se ljudje pričajo o zrelosti današnje
dobe, ali je zrela za komunistični paradiž, ali
ne. Mnogi pravijo, da ne in kažejo na rusko
mizerijo in vse njene izrastke in vplive na znotraj
in zunaj. Vprašajmo se, ali je naše delavsko in
kmečko ljudstvo dovolj poučeno in organizirano,
da bi moglo vzeti v roko vodstvo narodnega
gospodarstva po socijalnih načelih? Na to
vprašanje dobimo raznolike odgovore: nekatere
so prenamili vzgledi delavskih svetov, drugi
hlepe naravnost po revoluciji in ne vedo prav-
zaprav kaj hočejo.

V socijalnem vprašanju današnje dobe
nastane vprašanje, ali naj buržuazija sodeluje?
Ali naj proletarijat: kmet, delavec, viničar,
obrtiški pomočnik sodeluje z buržujskim raz-
redom? Ali naj skušamo izboljšati splošno
socijalno stanje z zdravo socijalno zakonodajo,
ali pa naj čakamo, da pade narod vsled vedno-
bolj rastočih življenjskih težav v bedo in propast
in si pomaga s silo? Kolikor glav, toliko je
misli, toliko vprašanj in nebroj odgovorov je
na ta-le vprašanja.

Če gremo socijalnemu gibanju naše dobe
do dna, pridemo do spoznanja, da je pravzrok
tega beganja in iskanja po splošni blaginji v
svetovni vojni in njenih — posledicah. Ali je
zadosti, da se delavski in kmečki narod med-
narodno zveže za to, da vzame oblast v svoje
roke?! Ali je dosti, da se te mase izobrazijo
za to svojo sanjavo bodočnost? Zgodovina,
neizprosna nositeljica socijalizma, zgodovina,

učiteljica narodov nam pravi odločno in brez
barantanja: Ne! Ni dosti!!

Nam treba mnogo več! Treba je poglobiti
notranje življenje, treba je duševne plemenitosti.
Vse to morajo kulturne institucije dati delavcu
in delodajalcu, vzlasti danes v dobi krutega
materijalizma. Treba je ves človeški rod po-
staviti nazaj na temelj Desetih zapovedi, treba
bo razjasniti socijalni čut pravičnosti in ljubezni
ter znova gojiti; potem bo komunizem, idealen,
kakor je zamišljen, mogoč.

Te resnice pa socijalisti raznih barv ne
priznavajo, kljub temu, da vidijo, da so vsi
bodisi še tako blesteči programi prazni in ničevi,
ako z osvoboditvijo delavskega razreda ne
delajo tu za pravo osvoboditev od sebičnosti
in mrzlega materijalizma.

Začnimo, četudi bo treba orati ledino:
Poplemenitimo vso našo mladino in ž njo naš
narod ter poglobimo njegove misli v idejo
krščanskega socijalizma, ki sloni na najimenit-
nejšem nauku Božjega Ustanovitelja: Ljubi
svojega bližnjega, kakor samega sebe!

Kolonizacija ob naših mejah.

Pri čitanju člankov o kolonizaciji Apačke kotline
v Vašem listu sem se nehote spomnil na naše stare
„koloniste“ — Prekmurce, ki so se že pod Avstrijo
priseljeli v okolico Apač. Zadnje ljudsko štetje je
pokazalo, da so se prvotni Slovenci Apačke kotline
do malega že vsi ponemčili, skoraj edino priseljeni
Prekmurci so se dali spisati kot Slovenci (na pr.
Apače, Žepovci, Plitvica, Črnci). Z naseljevanjem Prek-
murcev bi pa bilo rešeno ob enem še drugo vprašanje.
Prekmurje je preobljudeno, vsaj pri sedanjih razdelitvi
zemlje. Tudi agrarna reforma pri tem ne bo mnogo
spremenila, vsaj tako ne, kakor se sedaj izvaja. Zato
so se Prekmurci trumoma izseljevali v Ameriko, pa
tudi drugam. Ako to izseljevanje napeljemo v obmejne
kraje, okrepimo s tem slovenski življenj na meji in
pomagamo vsaj deloma rešiti težko vprašanje prek-
murskega kmeškega proletarijata.

Ker smo ravno pri preseljevanju, še nekaj. Tudi
hrboviti del Prekmurja, Goričko, je preobljuden. Na-
sprotno pa je v Lendavskih gorah veliko pomanjkanje
viničarjev. Ako povem, da služijo na pr. kopači v
Lendavskih gorah razen proste hrane in pijače po

Odmevi.

Spomladna romanca.

Mlada Vesna v polje se prismeje ...
Gozd in log sta polna belih sanj —
Sladke pesmi šelestijo veje —
vsepovsod je polno srčnih ran ...

Breze, hojke in ves gozd zeleni
Vesni mladi pojejo pozdrav ...
Konec zdaj Morani je ledeni,
vse prepeva, vriska sred dobav ...

In dekletce mlado, lic cvetočih
mlado Vesno videti želi;
rože mlade ji na licih vročih,
v srcu bela lilija cveti ...

Pa poroga se dekletce mlado:
„Vesna, breza, dren in češnjev cvet!
Evo, dam obilo vam nagrado,
če okitite mi Božič svet ...“

Zašumel je temni gozd nevoljno —
mlada Vesna skrije svoj obraz;
zašepče, vzdihne bolj vesoljno:
Hitro, ah prehitro mine — kras!

Ptičkam se zasmilila je Vesna,
da ji bolno mlado je srce.

Golobica nežna, ptica resna
brž poišče lepo si dekle:

„Dekle mlado! Roža na obrazu
sladkomehkom brzo se uspe ...
Lilija pa ne kljubuje mrazu,
brzo, brzo v srcu ti — umre.“

Nikdar ne vsadi ti Božič sveti
rož na lice, lilije v srce ...
Čuvaj Bog v prelestnodivnem cveti
lica rože, lilijo — srce ...!

Mlada Vesna se skoz gaj zasmee,
oglasi se ptičic jasni zbor ...
V strunah harfe šelestijo veje,
smeje deklici se temni bor ...

* * *

Gozdna idila.

Ob tolmu česnja bele misli snuje,
se v tolmu čistem verno ogleduje ...
Solnce mlado se v večernem svitu koplje
in ohlaja žarke si v tolmu tople ...
Česnja snežnobelih cvetov mu nasuje,
ljubeznjivo, zaljubljeno beseduje:
„Lepo solnce si božansko v svojem zlatu —
kot kraljevi svat ti v svojem si ornatu ...“
Solnček zlati komaj slišno odgovarja:

„Vsa lepota mi je tvoje slike zarja ...“
Vetrič ljubosumni jezno se hujuje,
skoči v češnjo, cvetov koš v tolmu nasuje ...

* * *

Tam na vrtni gredi...

Tam na vrtni gredi
vmira mladi cvet ...
Ob njegovi smrti
raja mladi svet ...

Kje je zdaj metuljček,
— brat mu je poet —
ki je prvi srkal
tvojih usten med?

Kje je vetrec nežni,
ki poljubljal vnet
je obrazek svežni
tvoj, o mrtvi cvet?

Vetrič in metuljček
šla sta v divni svet ...
Saj ni Bogue stvaril
samo tebe, cvet ...

Tam na vrtni gredi
— mlade Vesne zet —
objokuje cvetko:
varani poet ...

35 K dnevno, bo se marsikateri naš viničar popraskal po glavi. Pa še za to plačo v Lendavskih gorah ni dobili delavcev. Goričanci so hodili svojčas kopat v okolico Radgone. Zakaj bi ne hodili v Lendavo, kjer stoji toliko viničarij praznih in zapuščenih.

Ko bi se naša obrambna društva (Slov. Straža, Branibor) nekoliko poskušala zanimati za to vprašanje, bi se mogoče dalo kaj doseči. Ali bi se ne dalo ustanoviti v Gornji Radgoni, Murski Soboti in Dolnji Lendavi podružnic teh društev, ki bi delo vzele energično v roke? Südmarkine podružnice pri nas so vodili nemški uradniki in učitelji. Ko bi se slovenski mesto politike in strankarstva poprijeli narodno-obrambne dela, bi jim ljudstvo bilo hvaležnejše in bi imelo do njih več zaupanja. Navedena društva pa prosim, da blagovolijo premišljevati o teh predlogih. Pa ne predolgo, ker „nema vremena“.

Politične vesti.

Politični položaj. Z ozirom na izjave Narodnega kluba glede odhoda iz Beograda, če vlada da na glasovanje ustavni načrt brez znatnih izprememb oziroma pozitivnih zagotovil, da jih bo sprejela tekom specialne debate, se z veliko napetostjo pričakuje odločitev slovenskih opozicijskih strank. V političnih krogih računajo z možnostjo, da zapusti tudi večina Slovencev konstituanto, in sicer v znak protesta proti centralistični ustavi, posebno sedaj, ko je ljudstvo pri občinskih volitvah pokazalo, da se ne strinja s sedanjo „policajdemokratsko“ vlado in hoče avtonomno Slovenijo. — **V Beogradskih političnih krogih** je vzbudil izid občinskih volitev v Sloveniji veliko pozornost. Demokratska stranka v Beogradu je razočarana, ker je dobivalo pred volitvami centralno vodstvo poročila, ki pa se nikakor ne strinjajo z izidom sedanjih volitev. Tudi radikalci so mnenja, da je treba dosedanje stališče radikalnega kluba z ozirom na politiko v Sloveniji popolnoma izpremeniti. Protičevi pristaši dobivajo nadmoč. — **Policajdemokrate** v Zagrebu in Beogradu je začelo skrbeti tudi Radičevo republikansko gibanje. Še le sedaj, ko so osrečile svobodno Jugoslavijo z dvema obznanama, naperjajo tretjo proti Radičevemu pokretu. Prvi korak napram Radiču je prepoved skupščine Radičeve stranke, ki bi se imela vršiti na posebno slovesen način na binkostno nedeljo.

Tedenske novice.

Vsem občinskim predstojništvom! Okrajno glavarstvo v Ljutomeru da na znanje: Osebe in društva, ki zahtevajo odškodnino za zgubljene denarne pošiljke, ki so jih odposlala avstrijsko-ogrskim ujetnikom v sovjetski Rusiji, naj se obrnejo na likvidacijski odsek kraljevine SHS na Dunaju potom „odlenja za izvršenje mednarodnih ugovora v Beogradu“.

Železniški promet z Prekmurjem. Dopisni urad deželne vlade javlja: Od 6. do 10. t. m. so se vršile v Celovcu konference med zastopniki naše kraljevine in avstrijske republike za podrobno ureditev železniškega prometa med obema državama. Pri tej priliki se je ugodno uredilo tudi za okraj Ljutomer in za Prekmurje posebno važna vprašanja tranzitnega pomena za osebe in blago na progi Ljutomer—Radgona—Špilje—Maribor. Ako vladi odobrita dogovor, se otvori omenjeni promet s 1. junijem.

Izid ljudskega štetja v občinah Apačke kotline po stanju z dne 31. januarja 1921 in sicer: Apače 31 Srbov, 139 Slovencev, 4 drugih Slovanov, 327 Nemcev; Plitvički vrh 71 Slovencev, 5 Nemcev; Plitvica 383 Slovencev, 350 Nemcev, 1 Madžar; Nasova 216 Slovencev, 160 Nemcev; Lutverci 73 Slovencev, 215 Nemcev; Segovci 57 Slovencev, 1 Italijan, 207 Nemcev; Žepovci 96 Slovencev, 4 drugih Slovanov, 450 Nemcev; Žiberi 19 Slovencev, 330 Nemcev; Drobintci 52 Slovencev, 1 drugi Slovan, 414 Nemcev; Lonjšiče 30 Slovencev, 212 Nemcev; Podgorje 25 Slovencev, 1 Romun, 155 Nemcev; Črnci 1 Srb, 147 Slovencev, 1 drugi Slovan, 1 Romun, 424 Nemcev, 4 Madžari. Iz teh podatkov razvidimo, da se nahaja še precejšnje število Slovencev v Apački kotlini.

Se še ne morejo ločiti. Kdo? In od koga? Dobili smo poročila in naslove nekaterih dičnih (!) oseb našega okraja, ki se na noben način ne morejo ločiti — od avstrijskih podob, Franja Josipa, Karla, Zite itd. Ko bo tozadevni material zbran, ga pošljemo na pristojno politično oblast in takrat bomo ponovili vprašanje, v katerem taboru se nahajajo ti — vlepatrijotje. Naše somišljenike na deželi pa prosimo, da nam pošljejo še več takih podatkov. Tako bomo očistili domovino od — garij, pa naj nosijo firmo kakšnobilo!

Automobil, ki vozi iz Sv. Lenarta v Maribor in Gornjo Radgono, je življenju potnikov nevaren. Kdorkoli se je vozil s tem nesrečnim zabojem, vsak pri-seže, da za noben denar ne stopi več v tak voz. Opozarjamo odgovorne osebnosti, da se o tem pre-

pričajo in prosimo policijsko oblast, da v interesu varnosti potnikov ukrene potrebne korake. Podjetnik, ki stavlja v službo javnosti tako prevozno sredstvo in še za tako ceno, zasluži občutno kazen!

Kmetijskemu listu. Izjava. Z ozirom na notico v zadnji številki „Kmetijskega lista“, v kateri anonimni denuncijant vedoma natočuje mojo osebo, ki ni njemu bodisi komu drugemu napravila nobene škode, izjavljam sledeče: S človekom, kakor ga opisuje brezimni dopisnik K. L., nisem identičen; pač pa sem bil na Balkanu in ko dovršim knjigo, katere rokopis mi je bil svoječasno od avstr. oblasti zaplenjen, sem uverjen, da bo anonimni dopisnik našel v njej svojo fotografijo. Ton in način, s katerim se me zadnji čas napada, mi ni neznan. Tako me je svojčas obdeloval in „počaščeval“ pokojni Südmarkin — „Štajerc“. Iz tega vidika mi je vse eno, kdo me napada. Način napada je seveda zrcalo dopisnikove individualnosti. Jaz pa imam čisto vest in jasno čelo, da lahko pogledam vsakemu v oči in se podpišem na vsako svojo izjavo. — R. Bendé, urednik „M. Straže.“

Samostojne zasluge. Prvega majnika mi je prilika nanesti, da sem se udeležil kmetijske dirke v žrebarni na Cvenu. Mimogrede vidim ob koncu vasi še desko, katere še nosi nemški napis „Ortsgemeinde Zween, Pol. Bezirk Luttenberg“. Na prvi pogled mi je prišlo na misel: No cvenski predstojnik pa mora biti gotovo samostojnež, da trpi že čez dve leti švabski napis, kateri bi se mogel takoj ob prevratu odstraniti. Še bolj se moram čuditi, kako vendar trpi kaj takega veliki in daleč naokrog znani narodnjak Joško Rajh, da ne zaukaže svojemu čuvaju sokolu da odstrani nemški napis na svisljih. Slabo ste gospodarili dedek, da še niti niste poskrbeli, da se nemški napisi odstranijo v občini; vse kaže, da čaka veliko delo novega predstojnika. Na svidenje pri prihodnji dirki!

Železni drobij brez veljave. Finančna delegacija razglasa, da avstro-ogrske železni drobij ni več veljavno plačilno sredstvo, ter ga državne blagajne ne sprejemajo več.

Jugoslovanski ujetniki iz Rusije se vračajo. V Trst je došel iz Vladivostoka parnik „Dr. Pierre Bensit“ z 2740 vojnimi ujetniki iz Sibirije, med katerimi je tudi 446 jugoslovancev, ki se te dni odpeljejo v svojo domovino.

Mariborska eskomptna banka je otvorila dne 1. aprila t. l. v Gornji Radgoni novo ekspozituro. Njena sezonska ekspozitura v Rogaški Slatini začne zopet poslovati 15. maja t. l.

G. Radgona. Dne 10. t. m. je umrl po dolgi in mučni bolezni v 42. letu v Radgonski bolnici g. Franc Wellak, sodni kanclist. Pogreb se je vršil dne 12. t. m. na pokopališču Sv. Petra. N. v m. p.

G. Radgona. Na binkostni ponedeljek uprizori „Dekliška zveza“ „Ljubezen Marijinega otroka“, igrokaz s petjem v 3 dejanjih. Nastopi pevski zbor tuk. bralnega društva. Vstopnina prosta.

Gornja Radgona. Glavna agitatorja za znano Samostojno stranko, o kateri je kljub simpatičnim izjav JDS zelo malo verjetno (če smemo verjeti v politično moralo JDS?), da je privesek te stranke sta bila znana dva gospoda Clotar Bouvier, Zorzinni & Comp. To dejstvo pač dovolj osvetljuje stranko, s katero se pravzaprav ni vredno pečati. SKS je tabor preostale avstrijske, štajercijanstva in na meji dovolj znanega nemčurstva. Vsaj pri nas je tako; če je tudi v drugih okrajih tako, kakor pri nas, potem je SKS nesrečni madež na obleki matere Slovenije.

Gornja Radgona. Prijatelj lista nam piše: Z žalostjo in jezo sem večkrat opazoval, kako se je izvažalo meso kar po cele vozove čez most. Posledice pač prebridko čutimo vsi. Draginja mesu je vedno večja. Splošna pritožba Slovencev v Gornji Radgoni pa je, da se morajo zadovoljiti zmeraj le z ostanki, dočim Nemci z Radgone dobijo boljše meso. Mogoče dotični mesar ne pozna Radgonskih Nemcev od nas. Po mojem mnenju pač preveč dobro. In zakaj ta razlika? Človek se z žalostjo vpraša, ali smo res v svobodni Jugoslaviji, kjer imajo protekcijo le izvozniki in koristolovci? Za enkrat dovolj, ako pa to ne bo pomagalo, pridemo še z lepšimi stvarmi na dan.

Apače — Rusi. Naš svoječasni predlog glede naselitve Rusov ni toliko zadel prizadetih Nemcev, kolikor samostojno gospodo, ki se je na zadnjem shodu izvolila silno razburiti. S tem so ti ljudje javno priznali, da se identificirajo (smatrajo za iste) s priseljenimi Nemci (!!), na katere smo mislili, ko smo objavili omenjeni članek. Nam niti na misel na pride, da bi slovensko ljudstvo raznarodilo, pač pa bomo vselej in povsod zasledovali dovolj znane tihe in javne zagovornike „pokojnega Francelja in njegovih — dobrot“.

Ljutomer. (Smrtna kosa.) Na Kamenščaku je umrl po dolgi bolezni g. Iv. Slavič, b. gostilničar, star 76 let. Pokojnik je bil dober gospodar, več let župan in ud raznih korporacij. Pogreb je pokazal, kako priljubljen je bil v svojem kraju. Spremilo ga cezanjevsko gasilno društvo, kojem je bil časten član, korporativno. Naj mu bode zemljica lahka! — V Ljutomeru je umrl na dan godu g. Florijan Mihelič, star 86 let. Svoje dni je bil poštar in trgovec. Po prepričanju ni bil naš. N. v m. p.!

Cezanjevc. Gasilno društvo v Cezanjevcih je podarilo mesto venca svojemu častnemu članu pok. g. Slaviču ubožni šolski mladini 150 K. Bog plati!

Ivanjci. Občinske volitve, ki so se vršile dne 5. t. m. so se obnesle prav dobro. Zmagala je lista SLS, ki je dobila 10 odbornikov, SKS pa 6. Pokazali

so naši zavedni Ivanjčarji, da ne marajo Lažisamo-stojnežev, prejšnjih Nemčurjev, ki pa so jih na različne načine in z zvijačo hoteli pridobiti na svojo stran. Vsa čast zavednim volilcem.

Cven pri Ljutomeru. Izid občinskih volitev na Cvenu je sledeč: SLS 156 glasov in sicer KZ 66 glasov, DZ 90 glasov; Samostojneži 59 glasov. Dobili smo: Kmečka zveza 5 odbornikov, Delavska zveza 7 odbornikov, Samostojna 4 odbornike. Imeli smo namreč tri kandidatne listine. Samostojni so zastavili vse sile da so dobili vendar 4 odbornike.

Veržej. Radi ponovnega popraševanja naznanjamo, da se obhaja v Marijanišču slovesni praznik Marije Pomočnice prvo nedeljo po Binkošti t. j. 22. maja. V sedanjih časih pač potrebujemo posebne pomoči mogočne Pomočnice Kristjanov. Zato priromajte številno ta dan, častilci Marijini v Marijanišče.

Veržej. Tukajšnje bralno društvo je priredilo v nedeljo dne 8. t. m. v Narodni šoli igro „Sin“, ki se je nad vse dobro obnesla. Med odmori je sviral tamburaški zbor, pri katerem so sodelovali naši pionirji. Nastopil je tudi pevski zbor. Vsi igralci, tamburaši in pevci so svojo nalogo prav dobro rešili, posebna hvala pa gre g. Cirilu in gdč. Heleni, ki sta oba res vzorno igrala. Težka, gotovo najtežja je bila uloga Cirila, kakor tudi Helene, oba pa sta svoji ulogi naravnost mojstrsko rešila. Le tako naprej!

Sv. Križ na Murskem polju. Sotrudnik našega lista nam piše: „Sprejmite g. urednik tudi iz naše župnije par novic, da se ne bo mislilo, da spimo spanje pravičnega. Volitve v občinske zastope so se in še bodo povsod vršile v našo zadovoljnost. Povsod zmaguje Kmečka zveza, za samostojneže nigdo ne mara. Tudi naši vrli Orli ne zaostajajo. Že veliko prireditev je videla naša lepa „Slomšekova dvorana“, a take kot dne 17. aprila še menda ni bilo. Upriporila se je namreč lepa 5 dejanska igra „Ne pričaj po krivem“. Občinstvo ni moglo prehaliti dovršenih nastopov naših fantov. Na splošno željo se je igra ponovila 24. aprila. A marsikdo še je moral oditi, ker je zmanjkalo vstopnic. Ljudje si še enkrat želijo ponovitev. Saj tudi nikomur ne bo žal, ker kaj takega se ne vidi vsak dan. Občinstvo je nehote ihtelo ob ganljivih prizorih. Pa tudi tamburaški in pevski zbor je žel obilo ploskanja. Vsa čast in priznanje našim vrlim voditeljem, ki so se veliko trudili na vse strani. Le tako naprej in na veselo svidenje kaj kmalu. — Bog živi!“

Ormož. Pred 20 leti sta bila pred Mariborsko poroto na smrt obsojena zakonska viničarja Franc in Marija Bratuša iz Majšberga pri Ptujski gori, ker sta zaklala lastno 14 letno hčerko, truplo razsekala na drobne kosce, meso pa polagoma spekla v peči in pojedla. Nemško časopisje je takrat zgnalo velik hrup, češ, da smo Slovenci ljudožrci in mnogo slabši kot hotentoti. Zakonska Bratuša pa sta bila pomiloščena in že čez nekaj mescev izpuščena iz zapora, ker se je njih hčerka, zaradi koje sta bila na smrt obsojena, zopet vrnila zdrava in čila. Oče Bratuša je namreč svojo hčerko poprej kot je izginila, zaradi neobgljivosti kaznoval, nakar je hčerka odšla od hiše, ne da bi se skoro vrnila. Ko se je izvedelo med sosedi, da je deklica nekam izginila, so naznanili to orožništvu. Takratni orožnik Leskovar se je takoj z vso vnemo lotil dela in je pripravil zakonske Bratuša srečno do pripoznanja, da sta svojo hčerko zaklala, spekla in pojedla, kosti pa zagrebala nekje blizu hiše na njivi. Leskovar je dal prekopati njivo in je kosti v resnici našel. Te kosti je ptujski zdravnik spoznal kot človeške in je iste poslal mariborskemu sodišču kot corpora delicti. Sodniki in zdravniki se na obravnavo pregledovali kosti, ki pa so bile živinske, in dognali, da so ostanki zaklane in pojedene deklice, Bratuša. Marija Bratuša, žena Franceta Bratuša je skoro potem ko je bila izpuščena na svobodo, umrla. Krivična ječa in žalost je spravilo ubogo ženo v prerani grob. Tudi mož ni več pri življenju. Hčerka pa še živi in je omožena, ter biva nekje v okolici Majšberga. Orožnik Leskovar je bil za svoj čin odlikovan z srebrnim zaslužnim križcem s krono, postal je vodnik postaje in slušbuje kot nekdanji zvesti Nemec, še danes pri orožništvu v Jugoslaviji in je celo komandir postaje. Če se kdo izmed pisateljev zanima za ta slučaj, si naj ogleda akte pri Marb. okrožnem sodišču in se prepriča, da sta bila zakonska Bratuša v resnici nesrečna žrtev avstrijske justice in žandarskega „policairežima“. O tem dogodku pišemo, da ga rešimo pozabljivosti in si ogrejemo spomin, nekdanjega švabskega tlačanstva, vnebovpajočih krivic in okrutnosti. Et ipse!

Umrla je v Ptuj 4. t. m. občespoštovana gospa Leopoldina Gregorič, roj. Čeh. Za veliko dobrotnico vojakov, ranjencev in vseh revežev bližnje okolice žaluje sočutno vsak, ki jo je poznal. Edinega sina, 19 letnega gimnazijca je raztrgala granata pri Sv. Gabrijelu pod Slov. Goro. Od tedaj je bolezen razjedala blago življenje matere, dokler ni utihnilo ranjeno srce. Naj počiva v miru!

Smrtna kosa. V noči med 4. in 5. majem je nagloma umrl pri svojem prijatelju v Rušah vpokojeni župnik g. Miško Horvat. N. v m. p.!

Nesreča na lovu. Pri Sv. Jurju ob Šč. je učitelj pri lovu na vidre ustrelil po nesreči solovca Matjašiča.

Sv. Juri ob Ščavnici. Volilni shod prvo majniško nedeljo je rodil lepe sadove. Na Vnebohodu so volile 3 občine. Pri Sv. Jurju, trdnjavi naprednih elementov, so nam zavedni občani priborili 7 odbornikov. Z 9 streli so dali nasprotniki duška navidez-

Pozor! Pozor! Kopališče Slatina Radinci in njegova zdravilna sredstva.

Kopališče Slatina Radinci, ležeče ob okrajni cesti, ki pelje iz Ljutomera v Gornjo Radgono, z rodovitnim Prekmurjem zvezano s Petanjskim murskim brodom, nudi obiskovalcu v času od 1. junija do 15. septembra s svojimi mnogoterimi zdravilnimi sredstvi najboljšo priliko za pospeševanje njegovega zdravja. V to služijo posebno izvrstne mineralne, ter ogljenokisle, kakor potilne in parne kopelji, ki proti revmatičnim bolečinam itd. prav dobro učinkujejo ter v zvezi z nastavljanjem rožičkov (ali küficov) po zdravniškem predpisu odpravijo živčna vnetja itd. dolgotrajno, večkrat pa tudi popolnoma odstranijo. Bolnik se počuti po porabi teh zdravilnih sredstev mnogo boljši in postane zopet delazmožen ter zamore svoj poklic zopet izvrševati. To blagodejno učinkovanje teh kopelji je bilo že večkrat znanstveno pojasnjeno in dokazano ter se uporablja vedno z najboljšim uspehom. Izventega služijo ondotne naravno močne ogljenokisle kopelji zdravljenju raznih srčnih bolezni, ki so nastale vsled srčnih napak, protina in nalezljivih bolezni (posebno po španski bolezni) ter so istega pomena kakor slavne Francove kopelje. Letos se bodo otvorile tudi električne kopelje, katere proti nervoznosti posebno ugodno delujejo. Kot zdrava pitna voda je posebno Radinski „zdravilni vrelc“ svetovno znan, ker vpljiva zdravilno pri nahodu, pospešuje delovanje obisti in tudi mehurja. Tudi ima ondatni kopališki zdravnik prav dobro urejeno domačo lekarno, tako da lahko v vsaki bolezni zdravja iskajočemu občinstvu ustreže. Zato bi najposebno kmečko ljudstvo iz Murskega polja in Prekmurja za dalje časa obiskalo tukajšnjo zdravilišče, da zadobi zopet svoje vsled raznovrstnih bolezni pokvarjeno zdravje in to tembolj, ker so cene draginji primerno nizke in ker si hode ljudstvo le takrat svoje zdravje zboljšalo, ako se v bližini nahajajočih se zdravilnih sredstev (kopelji itd.) pridno poslužuje.

nemu veselju. Da so pričakovali sijajnejši izid, so kazali kisli obrazi, ko so vkljub dolgemu seštevanju in računanju sprevideali, da ni niti Mikl izvoljen. — Več povoda s streljanjem poveljevatim zmago bi imeli vrli volilci občine Slaptinci in posebno Stanetincani, kjer je izšla Kmetska zveza povsod iz boja spremočjo 10 odbornikov. Nič ni pomagalo, da je Küplen protipostavno črtal nosilca naše liste. Najlepše pa je bilo v Stanetincih, kjer so nasprotniki z gotovostjo računali na zmago, saj je bila vložena le ena lista pod šifro „Kmetijske stranke.“ Imeli so torej le voliti župana in svetovalce. Lahko si mislite, kako je bilo razočaranje, ko so tako sramotno propadli. Kar besneli so od jeze. Vsa čast neustrašenim volilcem! — 7. maja sta volili občini Bolehneci Berkovci in Okoslavci. Mogočni Jurinec je Bolehnec čisto prezrl pri sestavljanju svoje samostojne liste, pa jo je izkupil. Prodril je komaj s 3 kandidati. Še sanjalo se mu ni, da bi mogla Kmečka zveza dobiti 7 odborniških mest. — Večni kandidat Nemec je tudi zletel z županskega stola. So se ga že lastni pristaši navolili. Izid občinskih volitev prav jasno kaže, da samostojne vabe ne vlečejo več. Vedno bolj zmaguje zdrava pamet in krščanska misel pridobiva tal tudi med omahljivci in zaslepljenci.

Varaždinske pustolovke. Nedavno je prišel v Varaždin neki hrvatski komedijant, ki je prehodil mnogo sveta ter se pečal že z vsem mogočim, tudi s potepuštvo, tatvino itd. V Varaždinu se je predstavil kot velik glumač-artist Harry Piel ter vpriporil več predstav, ki pa so bile tako slabe, da jih je občinstvo zapustilo še pred koncem. Več uspeha nego pri varaždinski publiki pa je imel slavni Harry Piel pri dveh mladih deklicah, 15 letni Mariji S. ter 16 letni Mariji B. Deklici sta ravno čitali raznolično šunt-literaturo ter bili obenem tudi strastni obiskovalki

kinematografa. Ko sta gledali kinematografične predstave, razne drame, pustolovščina itd., ko sta spoznavali slavne zvezde kinematografične umetnosti, se je v njunih mladih dušah dorodilo vroče hrepenenje, da bi tudi oni dve postali taki slavni „zvezdi“, oboževani od milijonov obiskovalcev kinematografov širom vesoljnega sveta, toda kako to doseči? Izrazili sta to vročo željo tudi staršem, kateri pa o tem niso hoteli ničesar čuti. Tako sta sedaj posetili tudi predstavo Harry Piela, se seznanili z njim ter mu razkrili svoje srce in svoje želje. Harry Piel je bil seveda kavalir ter jima je ponudil svojo pomoč. Predložil jima je svoj načrt, naj zapustita dom ter pobegneta z njim. Šli bodo skupaj po svetu v tuje kraje, v tuja mesta, kjer bo poskrbel, da dobita angažma pri kaki filmski družbi. Deklici sta bili za predlog seveda takoj dovzetni, spravili sta na skrivnem skupaj kar sta najnujnejše rabili za življenje, ena je vkradla doma celo 10.000 kron ter izginili s pustolovcem. Starši prvi hip niso vedeli, kam naj se obrnejo, kje naj ju iščejo, ko pa so se spomnili na Harry Piela, ki je sočasno izginil, so takoj zaslutili, da mora biti njun beg z njim v zvezi. Obvestili so o tem policijo, ki je zasledovala glumača preko Zagreba. Tu pa je izvedela, da se nahaja Harry Piel v Sisku, kjer mu pri predstavah pomagata dve deklici. Bilo je takoj vse jasno. Varaždinski tajni policist se je podal hitro v Sisek ter našel tam res Harry Piela in obe deklici. Prvega je dal vtakniti v zapor, deklici pa je odvedel staršem v Varaždin, kjer se je s sodelovanjem šibe zaključila ta tragikomična pustolovščina. Iz tega vidimo, kako daleč pripelje kino, za katerega se brezvestni ljudje toliko potegujejo, posebno našo mladino!

Vsem orlovskim odsekom. Izšla je prva številka „Orliča“. Odseki, naročite ga! — „Orlič, nov, lep, majhen list“, tako piše urednik, je sedaj glasilo za naše male. Veselje bodo imeli otroci s tem novim, lepim, majhnim listom! Cena do 1. oktobra je 4 K, pozneje bo izhajal po šolskem letu, vsak mesec enkrat. Pišite takoj O. Z. (upravišтво Mladosti, Ljudski dom, Ljubljana) in prosite, da Vam pošljejo prvo številko! Bog živi!

Prepovedana avstrijska lista. Ministrstvo za notranje stvari je z odlokom od 27. do 28. aprila, št. 11.361 in 11.362 prepovedalo listu: „Das neue Reich“, ki izhaja na Dunaju in listu „Die Südmarch“, ki enkrat na mesec izhaja v Gradcu, uvaževanje in razširjevanje v naši državi, ker pišeta proti interesom naše države.

Prepovedan je za našo državo v Karbu v Severni Ameriki izhajajoči list „Črnogorac“, ker poroča tendenciozno o dogodkih v naši državi.

Princezinja Jelena v Ljubljani. V nedeljo popoldne ob 17. uri je prispela v salonskem vozu orijent-ekspresa iz Beograda v Ljubljano princezinja Jelena, sestra prestolonaslednika-regenta, s svojimi otroci. Princezinja Jelena se nahaja na potu v London. Na kolodvoru sta se javila poverjenik Ribnikar v imenu deželne vlade in komandant Dravske divizije general Dokič. Princezinja Jelena je izrazila željo, da si ogleda Ljubljano ter se je v spremstvu svoje suite in pridelnega ji vladnega tajnika drja. Golie odpeljala na Grad, odkoder je občudovala krasno lego našega mesta. Proti večeru se je princezinja vrnila na kolodvor, kjer prenočuje v salonskem vozu. V ponedeljek zjutraj je nadaljevala svojo pot z orijent-ekspresom čez Trst in Pariz.

Nov šef zdravstvenega odseka. Iz Beograda poročajo: Za šefa zdravstvenega odseka za Slovenijo je imenovan dr. Otmar Krajc, mestni fizik v Ljubljani.

Večmilijonska tatvina. Na Dunaju je bil ukraden nakit princezinje Elizabete Lichtensteinske, hčere bivšega nadvojvode Karla Ludvika in soproge princa Alojzija Lichtensteinskega ml. Nakit je bil vreden več milijonov in se je nahajal v poslopju dunajskega madžarskega poslaništva. Dragocenosti so izginile na skrivnosten način približno 20. aprila.

Slovenska stenografična čitanka, sestavil in priredil profesor Adolf Robida, je izšla v pravlični opremi in krasni avtografiji prof. Osane v jugoslovanski knjigarni in se prodaja po 32 K. Cena je za današnjo draginjo z ozirom na krasen papir in prvovrstno tehnično-litografsko izdelavo prav nizka. Stenografična čitanka je bila že dolgo živa potreba vseh, ki so se učili stenografije. Njena vsebina je vsestranska, poleg lirčnih in epskih pesmi ima tudi leposlovne pisatelje prenesene v stenogram. Zastopani so: Cankar, Finžgar, Župančič, Sardenko, Aškerc, Gregorčič, Prešeren, Jenko itd. Potemtakem je čitanka prva avtologija slov. pesništva. Pa tudi znanstvene razprave in narodopisne črtice so našle prostora v čitanki. Knjiga se opira tudi na našo novo domovino in na srbsko zgodovino in prinaša na prvih desetih straneh stenograma samo domorodne in domoznanstvene sestavke. Prav dober in informativen je članek o razvoju in zgodovini slov. stenografije, ki bo služil vsem, ki se zanimajo za tesnopisje. Trgovske šole imajo zadnjo polo knjige na razpolago kot strokovno čtivo: kreditna

pisma, kupno pogodbo, pobotnico, odstopno pismo itd. Prof. Robida se drži v stenogramu strogo četrte (nove) izdaje Novakove stenografije, ki mu je tudi knjigo kot dovršitelju slov. stenografije posvetil. Knjiga je sestavljena tako, da jo rabijo lahko srednje, trgovske in meščanske šole. Ob koncu korespondenčnega pisma bo knjiga izborna služila za poglobitev in dovršitev učne snovi, ob pričetku debate pa kot ponovilo. Knjiga in misel Sten. čitanke je pri Slovencih prvi tozadevni poizkus in se bo gotovo prav dobro obnesla tudi v praktični uporabi.

Volilna vročica.

Marsikaterega mirnega človeka je iznenadila pisava slovenskih listov za časa volilne borbe. Vse slovensko časopisje brez izjeme se je v tej izraziti bolezni zaganjalo v liste nasprotnih strank z raznimi očitki, osnovanimi in neosnovanimi; padali so najneverjetnejši izrazi in uporabljala najrazličnejša nikdar dovolj kruta in ponajvečkrat celo nedostojna sredstva, med katere štejem najgusnejši način političnega boja: napad na to ali ono osebnost. Naši čitatelji so gotovo z zadovoljstvom ugotovili, da mi, četudi na nesramnejše načine napadeni, (celo osebno), nismo osebno napadali in tudi nikdar ne bomo, razun, če nas kdo izziva. Vendar bomo tudi v takih slučajih skušali zadevo poravnati z drugimi sredstvi, ki so nam na razpolago. Ta bolezen, od katere ni bil izvzet noben list sedaj obstoječih slovenskih strank, se lahko primerja z vročico, ki napade človeka s tako silo in v tako visoki stopnji, da kakor teškovročni bolnik pravzaprav „sam ne ve, kaj dela“.

Volilni boj je minul; ljudstvo, dobro in pošteno v svojem jedru je tudi topot pokazalo svojo voljo in volilni izidi občinskih volitev v Sloveniji dokazujejo voljo in mišljenja naroda. Izide objavljamo na drugem mestu.

Sedaj, ko je ta boj končan, je napočila doba mirnega, smotrnega in stvarnega dela za narod in domovino. Razmotrivati bo treba naše gospodarsko vprašanje podrobno; posvetiti se moramo s celo dušo perečemu vprašanju sedanjosti: socializmu; gojiti moramo prosveto v ljudstvu.

Ko pridejo druge volitve, pa bo volilna vročica napadla samo one stranke, ki ne bodo zdrave in ki bodo imele slabo vest ter jim bo od vseh slojev ljudstva kričal očitek: Samo pri volitvah nas poznate; pojdite se solit!

Torej: mirno, smotreno delo za gospodarsko, socialno in kulturno povzdigo bodi naše geslo za delo med ljudstvom po volitvah; izvršujmo ga brez šuma in brez cirkuške reklame!

Z Bogom za domovino!

Gospodarstvo.

Naše zadruge.

Zadružna misel si le polagoma pridobiva pot med širše sloje ljudstva. Razumljivo. Ljudje so v splošnem strahopetni ter nikakor ne zaupajo vsaki novotariji; stvar se mora prej obnesti — potem je ljudstvo pripravljeno tudi sodelovati. Strahopetnost naših ljudi je v glavnem tudi vzrok vseh onih težkoč, s katerimi se mora boriti naš organizator. Akoravno so zadruge popolnoma ljudske uprave, osnovane za ljudstvo in v katerih bi isto tudi moralo sodelovati — vendar je delo v naših zadrukah spočetka omejeno le na nekaj dobromišlečih, idealnih ljudi, ki pa imajo to smolo, da jim tega idealizma nihče ne priznava, ampak, da se jih gleda nekako nezaupljivo postrani. Ob takem razpoloženju imajo seveda različni kapitalistični denarni zavodi, prekupci, verižniki ugodno polje za rovanje proti zadrugam, ki so jim trn v peti in neredkokrat se zgodi, da ne trgovec — kapitalist, ampak ljudstvo samo ki je istemu nasedlo, zaduži zadruge že v povojih.

Rekli smo spočetka, da se mora vsaka novotarija prej obnesti, predno so ljudje pripravljeni aktivno sodelovati. In zadružna misel se v očeh ljudi obnese še-le takrat, ko je dokončan boj med kapitalistom in zadružnim organizatorjem in sicer v škodo prvega. Dostikrat pa stojijo ravno oni, za katere se je stvar spočela mirno ob strani ter gledajo z obsojanja vredno brezbriznostjo ta boj dveh ekstremov kapitaliste in zadružnike, namesto da bi posegli v boj ter se otresli svojih pijavk. Naj čuda, da v pre mnogih slučajih zadružnemu organizatorju upade pogum ter kapitulira, ako vidi v eni strani popolno brezbriznost ljudstva, v drugi strani pa se more boriti proti ogromni sili združenega kapitala. Tem častneje pa zanj, ako vkljub vsem tem zaprekam zmaga.

Danes lahko smelo trdimo, da so naši denarni zavodi po deželi prestali krizo in dobili premoč nad kapitalistič-

Zdravilišče Slatina Radinci
otvorjeno od 1. junija do 15. septembra

Mineralne, naravne ogljičnokisle, parne, električne kopelji. — Pitna zdravitev. : : : :
Dobro oskrbljena zdraviliščna restavracija. — Keglišče, tenis in druga zabavišča so gostom in izletnikom na razpolago. Prospekte razpošilja in pojasnila daje ravnateljstvo.

nimi denarnimi zavodi. Popolnoma pa so izpodrinile razne oderuške birte in druge take pijavke, ki so našemu ljudstvu sesali kri in — denar. Danes ne poje po deželi tako pogostokrat boben, kakor je v prešnjih časih. Gospodarju, ki je delaven, domača posojilnica vedno rada prihi na pomoč ter mu dovoli kredit pod najugodnejšimi pogoji: dolgi plačilni rok in zmerne obresti. Ljudje že prav dobro čutijo potrebo in važnost domačih denarnih zavodov in kaj pridno sodelujejo v njih. Po mnogih krajih vodijo rajfajznovke izključno samo kmetje. Dandanes nobenemu ne pade v glavo, da bi si šel jemati na posodo denar na visoke obresti h kakšnemu vaškemu petičnemu mogotcu; vsakdo gre raje v domačo posojilnico. Nikdo pa tudi ne spravlja svojega denarja v nogavico ter jo daje po noči pod blazino, ampak ga raje nese v posojilnico, kje je varno naložen, ter mu nese obresti. Ogromno dobrega so naše posojilnice storile kmetškemu ljudstvu in — čast komur čast — ono se tega tudi v polni meri zaveda.

Toda to je samo eden korak, katerega smo storili, da smo si osvojili denarne zavode in na ta način osamosvojili našega kmeta, obrtnika, želarja, viničarja kapitalističnih izsevalcev. Storitni moremo še drugega in osamosvojiti naše ljudi oderuških trgovcev, prekupcev ali kakor se že imenujejo taki in enaki ljudje. In to nalogo izvršujejo naše gospodarske zadruge in konsumi, ki nakupujejo raznovrstno blago ter ga potem z majhnim dobičkom prodajajo svojim zadrugnikom. Boj gospodarskih zadrug ni nikakor naperjen proti poštenim

trgovcem in naj si bodo isti tudi milijonarji, če so si milijone pridobili na pošten način, ampak samo proti onim, katerim je njih lastni žep — bog, a ljudska blaginja docela tuj pojem. Tem ljudem so napovedale naše gospodarske zadruge neizprosni boj, ki — upamo — da jih pripelje do zmagovitega konca.

Gospodarske zadruge še niso tako razširjene, kakor naše posojilnice. Vse je še v povojih. Delajo se poskusi tuintam, z več ali manj dobrim uspehom. Glavni vzrok, da ne uspevajo, kakor smo že uvodoma omenili — brezbriznost naših ljudi do teh prekoristnih, v njih blaginjo spočetih uprav, in tudi to, da se dajo kaj radi premotiti od raznih ljudi, katerim je strašno na srcu ljudska blaginja, kadar jim gre za kožo. Toda tudi tukaj se bodo razpršili vsi dvomi, in tedaj bo zasijala zlata doba našim zadrugam in — našemu ljudstvu.

Zamenjava 1-, 2- in 10-kronskih novčanic. Izmenjava 1-, 2- in 10-kronskih novčanic se izvrši med 15. in 30. majem in bo zaključena 31. maja. Po poteku tega roka bodo te novčаницe proglašene kot neveljavne. (Res, čas je žel)

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinski sejmi dne 6. maja 1921, se je pripeljalo 148 ščetinjarjev. Cene so bile sledeče: Plemske svinje od 26 do 30 K, polpitane od 28 do 32 K za en kilogram žive teže; mladi prašički od 6 do 8 tednov stari 250 do 400 K, jesenski prašički od 600 do 1000 K za en komad. Kupčija je bila zelo živahna, pripeljalo se je največ

mladih prašičev, ki so bili vsi razprodani. Od meseca septembra je bil omenjeni sejem najbolj obiskan.

Cene vinu. V zadnjem času so začele padati cene vinu, ker so vinogradniki in trgovci z vinom prišli do prepričanja, da po prejšnjih visokih cenah ne morejo razprodati svojih velikih zalog vina. Rado-vedni smo, ali bodo tudi gostilničarji znižali cene vinu.

Listnica uredništva.

Cven. Pošljite večkrat. Morda bomo po triletnem obstoju države vendarle končno iztrebili zadnje spomine na austr. sužnost. Pozdravljeni! — V. Z. Sv. Trojica. Vaša zadeva je stvar upravnštva, ker urednik se pri najboljši volji ne more pečati s prodajo Vaših vin. Inserat (oglas) v „Murski Straži“ bo imel uspeh. Poročajte večkrat. Vse porabno pride. — Gornja Radgona. Kolikor mogoče ne se dotikati posameznih oseb, ker to prvič ni dostojno, drugi si pa taki ljudje preveč domišljujejo. Izjema je le, če se ta ali ona oseba preveč izpostavi in očitno izziva ali stori nekaj, kar se z osebno častjo ne sklada, oziroma vodi kako protinarodno akcijo. — Vsem. Topot smo v podlistku za spremembo priobčili nekaj pesmic. Oni, ki niso ljubitelji pesmic, naj nam oprostite, ker drugi podlistki radi obilice poslov še niso popravljeni. — Ljutomer. Zagotavljanje o priljubljenosti lista nam nič ne hasne; agitirajte zanj in pišite vanj! — A. C. Topola — Srbija. Le pošljite. Kaj porabno pride. — Stanetinci. Brez podpisa — v koš.

Proda se

bencinmotor 4PH že rabljen, še dobro ohranjen. Veržej št. 31.

Uradnica,

izvežbana pisarniška moč, večša stenografije, stroje-pisja ter vseh pisarniških del išče primerne službe. Dopisi pod „Uradnica“ na upravnštvo „M. Straže“.

Proda se

lepo posestvo

9 oralov zemlje s poslopji vred. Kupec naj se oglasi pri Antonu Rojko (Kaučič), Spodnja Velka, fara Marija Snežna (Cmurek).

Molitvenike za birmance

ima v zalogi knjigarna Panonija v Gornji Radgoni

POSOJILNICA V GORNJI RADGONI

r. z. z. n. z.

sprejema

hranilne vloge

ter jih obrestuje po

4%

Obresti pripisuje brez posebnega naročila koncem junija in koncem decembra h kapitalu;

daje

posojila

na vknjižbo, na poroštvo, menice tekoče račune, vrednostne papirje, raznovrstne trgovske kredite, akreditive;

sprejema od svojih strank kot vloge hranilne knjižice in plačuje za nje terjatve drugih denarnih zavodov;

dela prošnje za vknjižbo posojil

brezplačno;

plačuje rentni in invalidni davek sama ter ga ne odteguje vlagateljem;

posreduje pri izmenjavi tujih

valut (tujega denarja),

vnovčuje čeke ter izvršuje vsakovrstna nakazila;

daje vsa v denarno stroko spadajoča pojasnila in kreditne informacije brezplačno.

Uradne ure vsak delavnik od 8.—12. ure.

Uradni prostori v lastni hiši, glavna cesta št. 14 ob kolodvoru.

Račun čekovnega urada v Ljubljani, št. 10.593. — Telefon št. 3.

Mariborska eskomptna banka

naznanja, da je otvorila dne 1. aprila t. l.

ново ekspozituro v Gornji Radgoni

ki se bavi z vsemi bančnimi posli.

Sezonska ekspozitura v Rogaški Slatini

bode začela zopet poslovati dne 15. majnika t. l.

20 do 30% ceneje!

manufakturno blago

vsake vrste, najboljše kakovosti in najlepši izbrani vzorci,

židane, perkaltate, delenaste in vsake vrste naglavne rute,

čevlje za moške, ženske in otroke,

sladkor

kavo žgano in surovo,

riž,

milo,

sol,

moko,

otrobe,

razne poljedelske stroje,

motike,

steklo (šipe za okna)

modro galico,

cement

deske, late, štafelne,

tesan les,

petrolej, čisti, beli,

barve, suhe in oljate,

umetna gnojila,

katran (teer),

apno,

bencin,

firnež

in sploh vsakovrstne gospodarske, obrtne in kmetijske potrebščine kupiš

20 do 30% ceneje pri

Gospodarski zadrugi v Gornji Radgoni

Pozor, mlinarji!

Prvovrstna švicarska svilena

mlinska sita

(pajtelni), kakor tudi pristna volnena sita, 24 in 32 cm široka, priporoča trgovina

Avugst Čadež Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 35

nasproti „Stare Tišlerjeve gostilne“.

Kostanjev les kupi

vsako množino

„DRAVA“ lesna industrijska delniška družba

Maribor, Aleksandrova c. 51

TISKARNA PANONIJA

F. JEREBIČ IN TOVARIŠI KOMANDITNA DRUŽBA

GORNJA RADGONA

P. n. župnijskim, občinskim, državnim in zasebnim uradom, šolskim vodstvom, trgovcem, društvom vlijudno naznanjamo, da imamo v zalogi veliko množino vsakovrstnih pisarniških in šolskih potrebščin, knjig znanstvene, nabožne in leposlovne vsebine, devocijskega itd. kakor tudi, da prevzememo v tisk in vezavo vse, v omenjene stroke spadajoča dela kakor: lepake, letake, kuverte s firmo, pisemski papir itd. Prodaja na drobno in na debelo. Seznaniti in cene naših zalog vsikdar na razpolago